

ПОКАРАННЯ ЗА ЗЛОЧИНИ, ПОВ'ЯЗАНІ З СТВОРЕННЯМ ОРГАНІЗОВАНИХ ГРУП І ЗЛОЧИННИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА УЧАСТЮ В НИХ

Вознюк Андрій Андрійович, провідний науковий співробітник наукової лабораторії з проблем досудового розслідування НАВС, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник.

Серед усіх заходів державного примусу найбільш суворим є покарання. Види покарань та їх розміри за вчинення певного злочину відображені у санкціях статей Особливої частини КК України. Нині у цих статтях міститься два види санкцій: відносно визначені та альтернативні.

На підставі аналізу покарань за злочини, пов'язані зі створенням організованих груп і злочинних організацій та участю в них, можна стверджувати, що серед санкцій ст. 260, 255, 257, 258-3 КК України немає жодної альтернативної,

оскільки кожна з них передбачає лише один вид основного покарання - позбавлення волі на певний строк. Відтак, санкції цих статей є відносно визначеними, оскільки вказують на один вид покарання і його нижчу та вищу межу.

Аналіз санкцій ст.ст. 260, 255, 257, 258-3 КК України дає підстави стверджувати, що за вчинення злочинів, пов'язаних з створенням організованих груп і злочинних організацій та участю в них, законодавець встановив одне основне покарання у вигляді позбавлення волі та одне додаткове у вигляді конфіскації майна.

Дослідження санкції ст. 260 КК України дозволяє стверджувати, що законодавець лише у цій статті на відміну від інших злочинів, пов'язаних з створенням організованих груп і злочинних організацій та участю в них(ст. 255, 257, 258-3 КК України), диференціював кримінальну відповідальність за цей злочин залежно від виду діяння, що утворює об'єктивну сторону злочину. Особливості побудови санкцій цієї статті свідчать, що за ступенем суспільної небезпеки (від найменш до найбільш небезпечних) на першому місці серед діянь об'єктивної сторони цього злочину законодавець виділяє створення не передбачених законами України воєнізованих формувань або участь у їх діяльності (карається позбавленням волі на строк від двох до п'яти років з конфіскацією майна або без такої), на другому - створення не передбачених законом збройних формувань або участь у їх діяльності (карається позбавленням волі на строк від трьох до восьми років з конфіскацією майна або без такої), на третьому - керівництво зазначеними в частинах першій або другій цієї статті формуваннями, їх фінансування, постачання їм зброї, боєприпасів, вибухових речовин чи військової техніки (караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з конфіскацією майна або без такої), на четвертому - участь у складі передбачених частинами першою або другою цієї статті формувань у нападі на підприємства, установи, організації чи на громадян (карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з конфіскацією майна або без такої), на

п'ятому - діяння, передбачене частиною четвертою ст. 260 КК України, що призвело до загибелі людей чи інших тяжких наслідків (карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої).

Незрозуміло також чим обґрунтовується необхідність встановлення додаткового покарання у виді конфіскації майна за усі злочини, пов'язані з створенням організованих груп і злочинних організацій та участю в них, крім створення злочинної організації (ст. 255 КК України).

Окреслені питання покарань за злочини, пов'язані з створенням організованих груп і злочинних організацій та участю в них, свідчать про необхідність проведення комплексного системного дослідження цієї проблеми з метою розроблення оптимально ефективної системи покарань за ці діяння.